

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a členov senátu JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. a JUDr. Evy Vékonyovej (sudkyňa spravodajkyňa) v právnej veci žalobcu **JUDr. Juraj Györfy**, narodený dňa , bytom , Tornaľa, občan Slovenskej republiky, proti žalovanému: **Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici, Krajský dopravný inšpektorát**, Ul. 9 mája č. 1, 974 86 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BB-KDI2-3-002/2021 zo dňa 15. marca 2021, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 20Sa/10/2021- 59 zo dňa 12. júla 2022 takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sa/10/2021 zo dňa 12. júla 2022 sa **zrušuje** a vec sa **vracia** na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I. Priebeh administratívneho konania

1. Rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Revúcej, Okresného dopravného inšpektorátu v Revúcej (ďalej aj „prvostupňový orgán“) č. ORPZ-RA-OPDP62-251/2020-SK z 28.01.2021 bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb. alebo zákon o priestupkoch“) s poukázaním na § 9 ods. 1 a § 137 ods. 2 písm. j/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov (ďalej aj „zákon č. 8/2009 Z. z.) na tom skutkovom základe, že dňa 30.10.2020 v čase o 10:52 hod viedol ako vodič osobné motorové vozidlo po ceste II. triedy č. 532, kde medzi obcou Gemerská Ves a obcou Otročok v ľavotočivej zákrute prešiel s vozidlom do protismernej časti cesty, aj keď si to situácia v cestnej premávke nevyžadovala, čo bolo zadokumentované kamerovým systémom, za čo mu bola uložená sankcia pokuty vo výške 60 eur, ako aj povinnosť uhradiť trovy konania vo výške 16 eur (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“).

2. Podkladmi prvostupňového rozhodnutia bola správa o výsledku objasňovania priestupku z 30.10.2020, evidenčná karta vozidla, evidenčná karta žalobcu, CD - videozáznam, rozkaz o uložení sankcie za priestupok z 02.12.2020 vrátane odporu, zápisnica z ústneho pojednávania o priestupku z 28.01.2021.

3. Žalobca v konaní pred prvostupňovým správnym orgánom tvrdil, že nenaplnil skutkovú podstatu priestupku v spojitosti s § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. Poukazoval na okolnosti skutku, spočívajúce v tom, že do protismeru zasiahol cez prerušovanú čiaru v čase, keď sa tam iné vozidlo ani zďaleka nenachádzalo, a to počas dňa, na suchej vozovke, pri zníženej rýchlosti kvôli zákrutám a pri plnej ohľaduplnosti voči iným osobám a zákonom chráneným záujmom. Podľa jeho názoru práve tieto okolnosti mali za následok, že pokiaľ ide o materiálnu stránku priestupku, tak neporušil a ani neohrozil záujem spoločnosti do takej miery, že by jeho konanie mohlo byť priestupkom.

4. Žalobca podal proti rozhodnutiu, ktorým bol uznaný vinným zo spáchania priestupku odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. KRPZ-BB-KDI2-3-002/2021 zo dňa 15.03.2021 tak, že prvostupňové rozhodnutie zmenil vypustením časti textu výroku rozhodnutia „s poukázaním na § 22 ods. 3 písm. e/ citovaného zákona“, pričom ostatné časti rozhodnutia zostali nedotknuté (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

5. V odôvodnení svojho rozhodnutia žalovaný uviedol, že výrok prvostupňového rozhodnutia obsahuje nesprávne citovanie „s poukázaním na § 22 ods. 3 písm. e/ citovaného zákona“ namiesto § 22 ods. 2 písm. g/. Z tohto dôvodu došlo k jeho vypusteniu. Uvedené vyhodnotil ako zrejmu nesprávnosť, ktorá nemala vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

6. Žalovaný ďalej uviedol, že nie je podstatné, či v dôsledku závažného porušenia dopravného predpisu došlo ku kolízii alebo ku konkrétnej hrozbe kolízie. Podstatné je, že bol dopravný predpis porušený takým spôsobom, ktorý za závažný považuje zákon o cestnej premávke. Z predloženého spisu mal za to, že prvostupňový orgán postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, v súlade so základnými zásadami konania, presne zistil skutočný stav veci, ktorý zodpovedá realite. Ďalej žalovaný zastával stanovisko, že prvostupňový orgán sa nedopustil žiadnych procesných pochybení, ktoré by predstavovali takú vadu, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť prvostupňového rozhodnutia.

II. Konanie pred správnym súdom

7. Žalobca rozhodnutie žalovaného napadol včas podanou správnu žalobou, v ktorej namietal jeho arbitrárnosť. Uviedol, že do protismerného jazdného pruhu oddeleného prerušovanou bielou čiarou zasiahol svojím vozidlom len na nepatrný čas a to súčasne

cez prerušovanú čiaru, v čase, keď žiadne iné vozidlo sa ani v protismere zďaleka nenachádzalo, nenachádzala sa tam ani žiadna iná osoba. Stalo sa tak počas slnečného dňa, na suchej vozovke a pri zníženej rýchlosti kvôli zákrutám. Považoval za neudržateľné, aby bolo považované za priestupok také krátke a nepatrné zasiahnutie do protismerného jazdného pruhu bez skúmania okolností, ktoré by mohli mať vplyv na protispoločenskú závažnosť tohto skutku. Už skutočnosť, že zákon zaraďuje priestupok medzi závažné porušenie pravidiel cestnej premávky je dôkazom toho, že sa požaduje vyššia miera spoločenskej nebezpečnosti skutku. Ak by mali doterajšie závery ostať správne, platilo by, že „zrezať zákrutu“ je to isté ako jazdiť v protismere na diaľnici.

8. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžd/3/2013 a sp. zn. 10Sžd/4/2014. Zo záverov týchto rozhodnutí podľa názoru žalobcu vyplýva, že trestanie len formálneho naplnenia znakov skutku ako priestupku bez skúmania jeho spoločenskej nebezpečnosti je v právnom štáte neudržateľné. Ďalej namietal, že prvostupňový orgán a žalovaný nevykonali žiadne dokazovanie k spoločenskej nebezpečnosti skutku, ktorá je pojmovým znakom priestupku a bez nej priestupok neexistuje. Na druhej strane ale neuviedli, čím bolo jeho konanie pre spoločnosť nebezpečné, t. j. koho život, zdravie, majetok alebo práva ohrozil, obmedzil alebo poškodil, resp. ako tieto okolnosti vyplývajú z kamerového záznamu

9. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe uviedol, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom a to po náležite zistenom skutkovom stave. Poukázal na to, že prvostupňový orgán v odvolacom konaní predložil mimo iného aj listinný dôkaz „Správa o výsledku objasňovania priestupku na úseku cestnej dopravy“, ku ktorej sa žalobca odmietol vyjadriť a odmietol ju podpísať. Prvostupňový orgán predložil aj listinný dôkaz - „Videozáznam zo systému SOITRON“, z ktorého jednoznačne vyplýva, že žalobca ako vodič porušil svoju povinnosť viesť toto vozidlo vpravo, pri pravom okraji vozovky a vozidlo viedol v protismernej časti cesty v čase, keď si to nevyžadovala situácia v cestnej premávke. Tvrdenia o zanedbateľnom spôsobe porušenia predpisov považoval za právne irelevantné. Nie je podľa neho podstatné, či v dôsledku závažného porušenia dopravného predpisu došlo ku kolízii alebo ku konkrétnej hrozbe, ale že bol dopravný predpis porušený takým spôsobom, ktorý za závažný považuje zákon o cestnej premávke. Mal za to, že v zmysle ustanovenia § 137 ods. 2 písm. j/ zákona č. 8/2009 Z. z. je zahrnutá každá jazda motorového vozidla v protismernej časti cesty, ak si to nevyžaduje situácia v cestnej premávke a uvedené ustanovenie sa nezaobera časovým rozsahom, počas ktorého by bolo možné jazdiť s vozidlom v protismernej časti cesty.

10. Ďalej uviedol, že prvostupňový orgán zamietol návrh žalobcu na vykonanie dokazovania, pričom sa touto námietkou zaoberal v odôvodnení svojho rozhodnutia. Poukázanie na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR považoval za účelové. Záverom navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

11. Krajský súd v Banskej Bystrici ako správny súd rozsudkom č. k. 20Sa/10/2021-59 zo dňa 12.7.2022 žalobu ako nedôvodnú zamietol. Uzavrel, že z obsahu podanej správnej žaloby je zrejmé, že naplnenie subjektívnej stránky priestupku ani deliktuálna spôsobilosť žalobcu neboli spornými.

12. Okrem iného uviedol, že zmenu rozhodujúceho skutkového záveru, by žalobca mohol dosiahnuť len tak, ak by tvrdil a preukázal, že svojou jazdou nijako nezasiahol do protismernej

časti cesty a počas celej jazdy jazdil vpravo pri pravom okraji vozovky alebo do protismeru prešiel z dôvodu obchádzania, predchádzania, otáčania alebo odbočovania, ktoré dočasnú jazdu v protismere predpokladajú (§ 9 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z.). Uvedené však žalobca netvrdil.

13. K námietke žalobcu ohľadne existencie takých okolností, ktoré zásadným spôsobom znižujú nebezpečnosť činu, správny súd uviedol, že skutková podstata priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorá je kladená žalobcovi za vinu, je zakotvená v ustanovení § 22 ods. 1 písm. l/ zákona č. 372/1990 Zb. Zdôraznil, že tohto priestupku sa dopustí ten, kto iným spôsobom ako uvedeným v písmenách a/ až i/ poruší pravidlá cestnej premávky závažným spôsobom podľa osobitného predpisu.

14. Správny súd sa ďalej vyjadroval k objektu priestupku, ktorým je vo všeobecnosti riadny výkon verejnej správy a s tým spojené ďalšie činnosti. V zmysle osobitnej časti zákona je potom objektom priestupku, ktorý sa kladie žalobcovi za vinu bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Okrem toho ide v prejednávanej veci o tzv. „ohrozovací“ priestupok, ktorý je na rozdiel od priestupkov „porušovacích“, dokonaný už len samotným ohrozením chráneného záujmu na bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky bez toho, aby došlo k škode na živote, zdraví alebo majetku iných osôb. Jeho úlohou je preventívne pôsobiť na vodičov, aby okolnosťami nevynútenou (čo i len čiastočnou) jazdou v protismernom pruhu, zbytočne neohrozovali bezpečnosť iných účastníkov cestnej premávky. Práve vzhľadom na preventívnu funkciu tohto priestupku sa nevyžaduje bezprostredné ohrozenie práv alebo záujmov iných osôb, ale ohrozenie záujmov spoločnosti je v tomto prípade dané už samotným porušením pravidiel cestnej premávky spočívajúcim v nedodržaní povinnosti v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. jazdiť na vozovke vpravo, pri jej pravom okraji.

15. Správny súd sa ďalej vyjadril k obsahu normatívneho vyjadrenia objektívnej stránky skutkovej podstaty priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona č. 372/1990 Zb., ktorým je požiadavka na porušení pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom podľa osobitného predpisu. Poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 8/2009 Z. z., a uzavrel, že materiálny znak priestupku spočívajúci v konaní porušujúcom alebo ohrozujúcom záujmy spoločnosti považoval pri porušení pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom *ex lege* za splnený. Prvostupňový orgán vo výroku prvostupňového rozhodnutia poukázal na § 137 ods. 2 písm. j/ zákona č. 8/2009 Z. z., čím preukázal naplnenie požiadavky na konaní ohrozujúcom záujmy spoločnosti a žalovaný sa s tým v odôvodnení napadnutého rozhodnutia stotožnil, na základe čoho správnym orgánom nemožno vyčítať, že sa nezaoberali posúdením materiálneho znaku priestupku. Správny súd konštatoval, že žalobca argumentoval len okolnosťami spáchania skutku, a bagatelizoval skutok.

16. Záverom zhrnul, že žalobca spôsobom vedenia jazdy svojho vozidla nesporne zasiahol do protismerného jazdeného pruhu, hoci si to nevyžadovala situácia v cestnej premávke, čím zjavne ohrozil záujem chránený zákonom (záujem spoločnosti) na bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Uvedené platí bez ohľadu na tvrdenia žalobcu, že do protismerného jazdeného pruhu svojím vozidlom zasiahol na nepatrný čas, cez prerušovanú čiaru, v čase keď sa žiadne vozidlo ani žiadna osoba v protismere nenachádzali, počas slnečného dňa, na suchej vozovke a pri zníženej rýchlosti.

17. Správny súd súčasne poukázal na to, že so žalobcom tvrdenými okolnosťami zákon č. 372/1990 Zb. ani zákon č. 8/2009 Z. z. nespájajú následok v podobe zániku priestupkovej zodpovednosti žalobcu. Konajúce orgány verejnej správy a správny súd by mohli prihliadať jedine na to, ak by žalobca tvrdil a preukázal, že v jeho prípade zasiahol svojou jazdou do protismeru z dôvodu obchádzania, predchádzania, otáčania alebo odbočovania, iba ktoré okolnosti zákaz jazdy v protismere na nevyhnutný čas umožňujú, čo žalobca ani netvrdil. Prvostupňový správny orgán tieto okolnosti zohľadnil pri stanovení výšky uloženej sankcie pokuty, ktorú uložil na spodnej hranici jej zákonného rozpätia (teda v najnižšej možnej výške 60 Eur), pričom zákon umožňuje jej uloženie až do výšky 300 Eur, a tiež tým, že neuložil súčasne zákaz činnosti, ktorý mohol žalobcovi uložiť až do dvoch rokov.

18. Uzavrel, že neobstojí ani námietka žalobcu, že skutočnosť, že zákon zaraďuje priestupok medzi závažné porušenie pravidiel cestnej premávky je dôkazom toho, že sa požaduje vyššia miera spoločenskej nebezpečnosti skutku. Naopak, platí, že zákon tým identifikoval konkrétne porušenia pravidiel cestnej premávky, ktoré sa považujú z povahy veci za závažné, čím stanovil ich vyššiu spoločenskú závažnosť a nebezpečnosť.

III. Kasačná sťažnosť a vyjadrenia ku kasačnej sťažnosti

19. Žalobca napadol rozsudok správneho súdu kasačnou sťažnosťou, ktorú odôvodnil dôvodmi podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP.

20. Poukázal na to, že dôvodnosť správnej žaloby (ako aj svojej argumentácie v administratívnom konaní) založil na tom, že jeho konanie nemôže byť postihnuté ako priestupok z dôvodu absencie spoločenskej nebezpečnosti činu. Spoločenská nebezpečnosť pritom predstavuje jednu z podmienok stanovenú v § 2 ods. 1 písm. b) zákona o priestupkoch. Mal za to, že okrem videozáznamu a formálneho poukazu na porušenie § 137 ods. 2 písm. j) zákona o cestnej premávke, v spise nie je žiaden dôkaz o porušení alebo ohrození záujmu spoločnosti, a zároveň v spisoch správnych orgánov absentuje vysvetlenie k tomu, akú protispoločenskú nebezpečnosť videozáznam zachycuje a aký záujem spoločnosti jeho konanie ohrozilo.

21. Vyjadril nesúhlas so závermi správneho súdu vyjadrenými na strane 12 v bode 24 rozsudku, keď bol za objekt priestupku označený riadny výkon verejnej správy. Ak by uvedené skutočne platilo, ustanovenie § 2 ods. 1 písm. b) Zákona o priestupkoch v časti „ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti“ by nemalo zmysel, nakoľko druhovo určený objekt vo forme záujmu na riadnom výkone verejnej správy by bol sám o sebe atribútom každej skutkovej podstaty každého priestupku. Záujem na riadnom výkone verejnej správy ako druhový objekt pri prejednávaní priestupkov by bol daný vždy a za každých okolností. Okrem toho je záujem na riadnom výkone verejnej správy ako druhový objekt priestupku daný buď vždy alebo nikdy; odpoveďou nemôže byť že je daný „niekedy áno, niekedy nie“, nakoľko sa to prieči jeho vždy-prítomnej povahe.

22. Uviedol, že má za to, že ustanovenie § 2 ods. 1 písm. b) Zákona o priestupkoch v časti „ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti“ je potrebné ponímať ako materiálny korektív protiprávneho konania, a je potrebné každý skutok ponímaný ako priestupok

posudzovať individuálne, či nedošlo len k formálnemu naplneniu jeho znakov, v opačnom prípade by sa jednalo výlučne o formalistické chápanie zákona, čo by sa priečilo ústavným princípom právneho poriadku Slovenskej republiky.

23. Žalobca svoje konanie označil ako „zrezanie zákruty“ na nepatrný čas, pri zníženej rýchlosti, na prehľadnej rovine v slnečný deň, cez prerušovanú čiaru, na suchej vozovke na ktorej sa nikto a nič nenachádzalo. Za tejto situácie podľa jeho názoru mohol ohroziť iba svoj život, zdravie, majetok slobody a práva (tak ako je to v prípade rozhodnutia NS SR sp. zn. 10Sžd/4/2014 o ktorom Krajský súd na strane 14 bod 29. rozsudku uviedol, že nie je aplikovateľný na daný prípad).

24. Žalobca v kasačnom konaní trval na tom, že žalovaný a ani prvostupňový správny orgán vo svojich rozhodnutiach riadne nezdôvodnili záujem spoločnosti ktorý mal ohroziť, neumožnili mu vykonať dôkazy v jeho prospech k otázke toho, či bola naplnená celá skutková podstata priestupku § 137 ods. 2 písm. j) zákona č. 8/2009 Z. z. najmä v časti „ak si to nevyžaduje situácia v cestnej premávke“ nakoľko v oboch ich spisoch absentuje čo i len zmienka o tom, že by tento pojmový znak bol skúmaný.

25. Žalovaný vo vyjadrení k podanej kasačnej sťažnosti uviedol, že trvá na vecnej správnosti a zákonnosti vydaného rozhodnutia a žiadal, aby bola kasačná sťažnosť zamietnutá.

IV. Právne posúdenie veci kasačným súdom

26. Najvyšší správny súd, po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 2 písm. a) SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), a má predpísané náležitosti (§ 57 SSP a § 445 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

27. Podstatou kasačnej argumentácie žalobcu bola potreba posúdenia materiálnej stránky priestupku, ktorý sa mu kladie za vinu. Žalobca mal za to, že v jeho prípade existujú konkrétne okolnosti, ktoré znižujú spoločenskú nebezpečnosť jeho konania do tej miery, že nemôže byť postihnuté ako priestupok. Domáhal sa posúdenia a vyhodnotenia týchto okolností, prípadne vykonania dokazovania za účelom ich objasnenia tak, aby mohla byť táto otázka riadne vyriešená.

28. Kasačný súd konštatuje, že sťažovateľ v kasačnom konaní vo svojej podstate nespochybňoval, že jeho konanie po formálnej stránke naplnilo znaky skutkovej podstaty priestupku podľa proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Jeho argumentácia smerovala predovšetkým k absencii materiálneho znaku tohto priestupku, keď ním tvrdené okolnosti spočívajúce v tom, že sa svojim vozidlom mal dostať do protismeru len na krátky čas, v nepatrnej miere, v nízkej rýchlosti, za slnečného počasia, v mieste, kde nebol zákaz predchádzania, pričom nikoho neohrozil, znižujú nebezpečnosť jeho konania tak, že po materiálnej stránke nespĺňa zákonom požadovaný stupeň spoločenskej nebezpečnosti. Žalobca v kasačnom konaní opakoval svoju argumentáciu, v ktorej je konzistentný od administratívneho konania, že ním tvrdené okolnosti majú zásadný vplyv na posúdenie

spoločenskej škodlivosti jeho konania, keďže „zrezanie zákruty“ nemôže mať rovnakú spoločenskú nebezpečnosť ako napríklad jazda v protismere na diaľnici.

29. Správny súd na uvedené reagoval tak, že zdôraznil, že skutková podstata priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorá je kladená žalobcovi za vinu, je zakotvená v ustanovení § 22 ods. 1 písm. l/ zákona č. 372/1990 Zb. ako porušenie pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom podľa osobitného predpisu. Materiálny znak priestupku považoval pri porušení pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom za splnený ex lege. Výslovne uviedol, že prvostupňový orgán vo výroku prvostupňového rozhodnutia poukázal na § 137 ods. 2 písm. j/ zákona č. 8/2009 Z. z., čím preukázal naplnenie požiadavky na konaní ohrozujúcom záujmy spoločnosti a žalovaný sa s tým v odôvodnení napadnutého rozhodnutia stotožnil. Mal za to, že za tejto situácie nebolo možné konajúcim správnym orgánom vyčítať, že sa nezaoberali posúdením materiálneho znaku priestupku. V ďalšom poukázal na to, že v predmetnej veci ide tzv. ohrozovací priestupok, ktorý má preventívnu funkciu, pri ktorom je ohrozenie záujmov spoločnosti dané už samotným porušením pravidiel cestnej premávky. Záverom zosumarizoval, že zákon č. 372/1990 Zb. ani zákon č. 8/2009 Z. z. nespájajú s okolnosťami, ktoré tvrdil žalobca zánik priestupkovej zodpovednosti. Uzavrel, že by bolo možné prihliadať jedine na to, ak by bolo tvrdené a preukázané, že do protismeru bolo zasiahnuté z dôvodu obchádzania, predchádzania, otáčania alebo odbočovania. Takéto okolnosti však neboli žalobcom tvrdené.

30. Kasačný súd nemá pochybnosti o tom, že v prejednáwanej veci bolo v administratívnom konaní dostatočne preukázané, že konanie žalobcu naplnilo formálne znaky skutkovej podstaty priestupku. Zostalo však sporné, či bola v súlade so zákonom vyhodnotená aj materiálna stránka priestupku.

31. Zákon o priestupkoch v ust. § 2 ods. 1 definuje priestupok tak formálnou ako aj materiálnou stránkou. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. 10Sžd/3/2013 zo dňa 12.6.2013 konštatoval, že „Pri priestupku je dôležité nielen to, či ide o konanie, ktoré je za priestupok výslovne označené v zákone o priestupkoch alebo v inom zákone, ale musí ísť aj o konanie, ktorého sa obvinený z priestupku dopustil prinajmenšom z nevedomej nedbanlivosti a musí sa ním porušovať alebo ohrozovať záujem spoločnosti“. Zákon nedefinuje záujem spoločnosti, ale je zrejmé, že pre naplnenie znakov priestupku sa vyžaduje aj určitý stupeň jeho závažnosti, škodlivosti a nebezpečnosti pre spoločnosť. Okrem formálnych znakov skutkovej podstaty priestupku musí teda konanie vykazovať určitú silu a intenzitu, aby bolo schopné poškodiť a ohroziť záujmy spoločnosti.

32. Kasačný súd súhlasí so správnym súdom, že materiálna stránka priestupku je per se daná už samotným naplnením jeho formálnych znakov, keďže už legislatívne vymedzenie pojmových znakov jednotlivých priestupkov predpokladá, že ide o konanie spoločensky škodlivé, resp. nebezpečné v miere zodpovedajúcej povahe priestupkov.

33. Uvedené však bez ďalšieho neznamena, že v každom prípade, kedy určité konanie naplní formálne znaky priestupku je daná aj vyžadovaná miera závažnosti tohto konania. Potreba skúmať naplnenie materiálnej stránky priestupku vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Asan/23/2017 zo dňa 30.5.2018, v ktorom sa uvádza, že „Pri skúmaní zodpovednosti za priestupok je správny orgán povinný zisťovať nielen

naplnenie formálnej stránky priestupku, ale aj naplnenie jeho materiálnej stránky vyjadrenej v § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch slovami „konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti“.

34. S poukazom na uvedené je možné konštatovať, že konanie, ktoré je uvedené v jednotlivých skutkových podstatách priestupkov, naplňa v bežne sa vyskytujúcich prípadoch materiálny znak priestupku. Vo väčšine prípadov je teda materiálna stránka priestupku naplnená už splnením formálnych znakov skutkovej podstaty priestupku.

35. Môžu však nastať prípady, keď sa k okolnostiam konania, ktoré naplňa znaky skutkovej podstaty priestupku, pripoja ďalšie okolnosti, ktoré majú za následok zníženie závažnosti a škodlivosti konania pre spoločnosť pod mieru, ktorá je typická pre bežne sa vyskytujúce prípady daného priestupku. V takomto prípade k naplneniu materiálneho znaku priestupku nedôjde. Je pritom potrebné zdôrazniť, že ide o prípady skôr výnimočné. Takéto okolnosti sa budú vždy líšiť od prípadu k prípadu. Vo všeobecnosti však bude potrebné v prípade posudzovania nebezpečnosti konania, ktoré vykazuje formálne znaky priestupku, prihliadnuť najmä na význam právom chráneného záujmu, ktorý bol posudzovaným konaním dotknutý, teda záujem spoločnosti ako aj konkrétne skutkové okolnosti veci.

36. Kasačný súd zdôrazňuje, že konanie, ktoré síce má formálne znaky priestupku, ale nie je ním porušený alebo ohrozený záujem spoločnosti, nie je priestupkom, a preto spoločnosť nemá dôvod ho postihovať. Skúmanie naplnenia materiálnej stránky priestupku, je korektívom, ktorý vyjadruje zásadu „minima non curat praetor“.

37. V aplikačnej praxi sa však musí skutok najprv posúdiť podľa formálnych znakov skutkovej podstaty a následne by mal byť zvažovaný charakter a stupeň spoločenskej škodlivosti. Pokiaľ sa zistí, že vzhľadom na konkrétne významné okolnosti veci konanie, resp. skutok nedosahuje potrebný stupeň nebezpečnosti, nedôjde k spáchaniu správneho deliktu, vrátane priestupku. Správny orgán spravidla nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť zistený charakter a stupeň spoločenskej škodlivosti pre určenie deliktuálnej zodpovednosti. Táto otázka je v odôvodnení obsiahnutá implicitne. Uvedené však neplatí v prípade, ak v prípade existovali pochybnosti o naplnení materiálneho znaku priestupku, resp. bola táto otázka priestupcom namietaná. V takomto prípade je povinnosťou správneho orgánu riadne sa vysporiadať s konkrétnymi okolnosťami veci a odôvodniť naplnenie materiálnej stránky priestupku a to vzhľadom na konkrétne okolnosti veci. Uvedené platí rovnako pre správny súd konajúci vo veci správneho trestania.

38. V prejednáwanej veci žalobca v konaní pred správnym súdom (ako aj v priestupkovom konaní) spochybňoval splnenie materiálnej stránky priestupku spočívajúcej v spoločenskej nebezpečnosti jeho konania s poukazom na konkrétne okolnosti. Súčasne žiadal, aby boli tieto okolnosti aj predmetom ďalšieho dokazovania, ktoré navrhol. Uvedené pre správny súd znamenalo povinnosť zaoberať sa týmito konkrétnymi tvrdenými okolnosťami veci, a to jednak z hľadiska ich existencie ako aj ich vplyvu na zníženie nebezpečnosti konania, ktoré formálne splňa formálne znaky skutkovej podstaty priestupku. Bolo teda potrebné, aby bolo vyhodnotené, či zo zisteného skutkového stavu skutočne vyplýva, že žalobca iba na nepatrný čas a v nepatrnej miere prešiel do protismeru, ako aj ostatné tvrdené okolnosti. Následne posúdiť ich vplyv na zníženie nebezpečnosti skutku.

39. Nie je možné odmietnuť tvrdenia o konkrétnych okolnostiach veci, ktoré podľa priestupcu majú mať vplyv na naplnenie materiálneho znaku priestupku len s odkazom na to, že boli naplnené formálne znaky priestupku, čím je automaticky daná zákonom vyžadovaná spoločenská nebezpečnosť. Rovnako ani to, že zákon určité porušenie povinnosti označuje určitým vyšším stupňom nebezpečnosti nevylučuje, že tu môžu existovať určité jedinečné okolnosti, ktoré znížili nebezpečnosť konania v takej miere, že by nebola naplnená materiálna stránka priestupku. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že aj pri prečinoch, ktoré sú spoločensky nebezpečnejšie protiprávne konania, je potrebné skúmať materiálnu stránku ako určitý materiálny korektív. Samotná skutočnosť, že zákon určité konanie označuje za závažné porušenie, nevylučuje, že v dôsledku konkrétnych výnimočných okolností môže dôjsť k zníženiu spoločenskej nebezpečnosti v takom rozsahu, že nie je naplnená jeho materiálna stránka vyjadrená v ust § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch. Na uvedených záveroch taktiež nič nemení, že v prejednávanej veci sa žalobcovi kladie za vinu priestupok, ktorý je svojou povahou ohrozovací.

40. Kasačný súd opakovane zdôrazňuje, že ust. § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch dopadá na všetky priestupky a preto pri každom z nich je potrebné, aby došlo k porušeniu alebo ohrozeniu záujmu spoločnosti, teda k naplneniu materiálnej stránky priestupku. Na druhej strane však kasačný súd pripomína, že úvahy, že pre takýto nedostatok spoločenskej nebezpečnosti nie je určité konanie priestupkom sa uplatní len v prípadoch výnimočných až hraničných. Skutočnosť, že žalobca tvrdil, že v jeho veci ide práve o takýto prípad znamená, že bolo potrebné tvrdené okolnosti riadne vyhodnotiť a posúdiť, čo sa v danom prípade nestalo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia tejto otázky.

41. Pokiaľ ide o žalobcom navrhované doplnenie dokazovania za účelom preukázania existencie okolností, ktoré významnou mierou znižujú nebezpečnosť jeho konania, tak kasačný súd má za to, že vyhotovený obrazový záznam postačuje na posúdenie toho, či tu existovali okolnosti, na ktoré žalobca odkazuje. Z tohto záznamu je možné posúdiť, či išlo taký výnimočný až hraničný prípad, ako tvrdí žalobca. Je z neho možné zistiť všetky podstatné skutkové okolnosti veci a preto nie je nevyhnutné pristúpiť k navrhovanému výsluchu. Je potrebné vyhodnotiť, čo z tohto záznamu vyplýva, teda či tu skutočne tvrdené okolnosti existovali a následne ich vyhodnotiť vo vzťahu k naplneniu materiálnej stránky priestupku.

V. Záver a trovy konania

42. Kasačný súd sa z popísaných dôvodov stotožnil s námietkami žalobcu voči napadnutému rozsudku správneho súdu uvedenými v kasačnej sťažnosti. podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP. Preto napadnutý rozsudok správneho súdu zrušil a vec vrátil Správnemu súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie podľa § 462 ods. 1 SSP. V ďalšom konaní bude správny súd postupovať tak, ako mu naznačil kasačný súd v odôvodnení tohto rozsudku a vyjadreným právnym názorom kasačného súdu je pritom správny súd viazaný (§ 469 SSP).

43. V ďalšom konaní správny súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania. (§ 467 ods. 3 SSP).

44. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov **3:0** (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie: Proti tomuto rozsudku **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 27. marca 2025

JUDr. Katarína B e n c z o v á

predsedníčka senátu
podpísané elektronicky

JUDr. Eva V é k o n y o v á

členka senátu
podpísané elektronicky

JUDr. Zuzana Š a b o v á , PhD.

členka senátu
podpísané elektronicky

Za správnosť vyhotovenia:

Bc. Petra Pitáková